

Comment

A.L. by A.L.

Moscow has appointed a former member of the Soviet Consulate in New York (of unspecified duties), Mr. Ratomskis, as "commissar of Lithuanian foreign affairs." This appointment aroused the ire of Lithuanian newspapers in the United States, hence, it appears, Mr. Ratomskis, besides being a person of dark antecedents, belongs to the so-called "quisling" class. He was a nobody in pre-war Lithuania, and Lithuanians do not know him. So—the conclusion is inevitable—he will do the bidding of Moscow, and not of the Lithuanian people.

The Lithuanians in the United States again showed their fine support of Uncle Sam's war effort during the 8th War Loan Drive. Chicago Lithuanians took a quota of 4 and a quarter million dollars—and oversubscribed it. At a mass-meeting in Boston, bonds for \$40,000 were sold. Worcester Lithuanians purchased \$50,000 in one day, and Waterbury, Conn. Lithuanians took \$43,325.

The Lithuanian American Information Center (233 Broadway, New York City) has issued a "Supplement to the Appeal to Fellow Americans on Behalf of the Baltic States by United Organizations of Americans of Lithuanian, Latvian and Estonian Descent." The title is long, but the list of wrongs and inhumanities done to the Baltic peoples by the brutal nazis and uncultured Russians is also long. A copy of this booklet may be had by writing to the LAIC.

The Lithuanian Minister in Washington, Mr. Zadeikis reviews the situation in Lithuania in the November issue of Current News. This issue also contains a fine defense of Lithuanian rights delivered in the British House of Commons. The tenth anniversary of the Baltic Entente is reviewed, and there is an article on American Lithuanian activities. The Lithuanian Legation in Washington will furnish a copy of this Current News to anybody who writes for it.

Our Congress is getting uneasy at the manifestations of brutal imperialism shown by the Russians and British in Europe. Senator Brooks of Illinois, a friend of Lithuanian independence, for instance, said: "Already it is clear that Russia intends to expand her empire and plant her philosophy throughout the Baltic and Balkan states, while Britain moves daily to expand her influence and establish puppet governments in Italy, Greece, Belgium and France." The Atlantic Charter, it seems, is becoming just another scrap of paper, and a ghost. Yet United States is doing most of the fighting in this war.

Nr. 53-čias GRUODZIO (DECEMBER) 30-TĄ DIENĄ, 1944 M., WORCESTER, MASS. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

VOKIEČIŲ ŽIEMINIS OFENSYVAS SULAUŽYTAS

Paryžius, rugs. 29 d. — Leitenanto Generolo George Pattono Trečiosios Armijos smarkūs smugiai iš abiejų pusių kirsdami nuvarė vokiečius atgal. Generolas Patton yra smarkiausias ir narsiausias Amerikos karo vadas. Vokiečių radio pranešė, kad maršalo von Rundstedt armijos traukėsi atgal, po smarkių amerikiečių Pirmos ir Trečios armijos kontre-atakų iš šiaurės, vakarų ir pietų. Kaikurie vokiečiai kareiviai atsiliko ir buvo paimta daug nelaisvių. Ilgos eilės nelaisvių maršavo keliuose Trečiosios Armijos frontuose.

per Belgijos ir šiaurinės Luksemburgo kalnus ir išgelbėjo narsią amerikonių igulą Bastogne ir sustabdė vokiečius, kurie buvo pasiekę iki 13 mylių nuo Luksemburgo sostinės. Bastogne yra amerikonių rankose. Nors maršalas Rundstedt kiek tik galėjo puolė prieš šitą susisiekimo centrą, bet jam nepasisekė jį paimti. Jam buvo labai svarbu paimti ir laikyti Bastogne, kuri yra septynių vieškelį ir vieno geležkelio centras. Šiandien yra apie 200 sunaikintų vokiečių tankų, gulinčių aplink Bastogne, šimtai lavonų, daugiau šimtų uždarytų nelaisvių, gi sniegas ir sušalusi žemė primena paveikslą vokiečių pralaimėjimą Rusijoje.

1,700 BOMBIERIŲ POULĖ VOKIETIJĄ

London, gruodžio 28-tą. — 1,700 sunkių bombierių puolė vienuolika geležkelio taikinių vakarinėje Vokietijoje, nepaisant blogo oro, kas trukdė išorinei pagelbai del Amerikiečių karių. Britų 500 bombieriai atskrido kaip tik prieš aušrą ir išmetė apie 2,500 tonų bombų ant Opladeno, 12 mylių į šiaurės nuo Cologne. Suvienytų Valstijų Aštuntos Oro Jėgos 1200 sunkių bombierių atskridę irgi iš Britanijos bombardavo taikinius, pagal savo instrumentus per tirštus debesius. Šie sunkūs bombieriai buvo palydėti 700 J. V. kariaujančių lėktuvų. Nė britų, nė amerikonių lėktuvai neturėjo opozicijos ore.

4,000 tonų bombų iš amerikonių oro laivyno puolė ant dešimts geležkelių, tiltų ir susisiekimo punktų tarp vokiečių karinių jėgų Belgijoje ir prie Reino upės. Iš Italijos bazių atskridę 15-tos J. V. Oro Jėgos sunkūs bombieriai naikino aliejaus centrus ir geležkelio stotis Regensburge, pietinėje Vokietijoje ir aliejaus dirbtuves Čekoslovakijoje.

Churchill ir Eden Sugrižo Pasitartu su Grekijos Karalium

London, gruodžio 28-tą d. — Premieras Churchill ir užsienio sekretorius Eden iš Atėnų sugrižo į Londoną, kad paraginti Grekijos karalių Jurgį II, sutikti del įsteigimo karalystės globėjų tarybą (Regency) Grekijai. Grekijos kariaujančios politiškos partijos susitarė įsteigti tarybą, tuomi padarydami žingsnių prie taikos. Tuo pačiu laiku, britų militariški vadai pranešė, kad kakurios ELAS jėgos pasitraukė iš Atėnų į pozicijas prie vieškelį, vedančių į tą miestą.

Kaip tik prieš politiškus tarimus, įvykusius tarp Anglijos Churchillio ir Edeno su grekais, premieras išsigelbėjo nuo kulkos. Premieras Churchill stovėjo prieš Britų pasiuntinybės duris, kada kaip tik pro jį praužė kulka. Britai sakė, kad laike sukilimo Grekijoje, prieš Britų pasiuntinybės duris įvyko nuolatiniai šaudymai iš kulkosvaizdžių.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖ UŽVALDĖ MONTGOMERY WARD NUOSAVYBES

Chicago, Ill. — Armija užvaldė Montgomery Ward & Co. nuosavybes septyniuose miestuose, pagal prezidento Roosevelto įsakymą, kurs pareiškė, jog vyriausybė negali pakęsti ir neleis jokio trukdymo karo gamybai šioje kritiškoje valandoje. J. V. vyriausybė užėmė šias nuosavybes, kada streikai prasidėjo Detroit, Chicago ir Kansas City įstaigose, kaip protestai C.I.O. Unijos darbininkų, užtai, kad kompanija ir jos vedėjas Sewell Avery nepildė Karo Darbo Tarybos įsakymų.

Prezidentas Roosevelt pasiūsdamas armiją užimti visas Montgomery Ward & Co. nuosavybes ir įstaigas, pareiškė, kad Montgomery Ward kompanijai nebus leista atmesti J. V. Vyriausybės karo laikų nustatymus, tiktai delto, kad Sewell Avery nesutinka su Vyriausybės nusistatymu del neaktiško elgimosi darbo ginčuose.

Anglija Turėjo Vienos Dienos Atostogas Nuo Robotų

London, gruodžio 28-tą d. — Antrą kartą, šią paskutinę savaitę, Anglija turėjo 24 valandų atostogas nuo vokiečių V-bombų. Nėra aišku ar "Spitfire" bombų atakos ant V-2 siuntimo pastatų Holandijoje, ar vokiečių robotų užpuolimai ant Liege ir Antverpo gavo pirmenybę, delto turbūt sumažėjo ant Anglijos atakos. Kalėdų Dieną ir trečiądienį, tik du kartu buvo atostogos Anglijoje nuo Heinkel

robotų bombų, kurie išnaujo bombardavo Angliją keturius mėnesius.

RUSAI BUDAPESTE

Maskva, gruodžio 28-tą. — Rusai pralaužė vokiečių vengrų liniją, pasiekė Budapestą patį centrą. Vokiečiai ir Vengrai gynėjai neteko nė vieno aerodromo, iš kur galėtų lėktuvais išvesti savo karius. Rusai kareiviai perėjo skersai Dunojaus upę į vakarus nuo Budapesto, perskeldami nacius ir nuvarydami jų dalį į kalnus, gi likusią dalį nuvarė atgal į Budą, kur sovietų vienetai mušasi su jais iš vieno namo į kitą.

Perėjimas upės kairiojo vokiečiams ir vengrams 3,000 užmuštais, — skelbia rusų pranešimas.

EPIDEMIJA VOKIETIJOJ

London, gruodžio 28-tą d. — Radio žinia iš Brukselio pranešė apie infliuzijos epidemijos siautimą Vokietijoje. Žinia skelbia, kad padėtis ypatingai rimta Vokietijos pietinėse dalyse, kur žmonės kenčia nuo šalčio, bado, o gydytojų ir vaistų didelis trūkumas. Mūnche labai daug žmonių mirė nuo epidemijos.

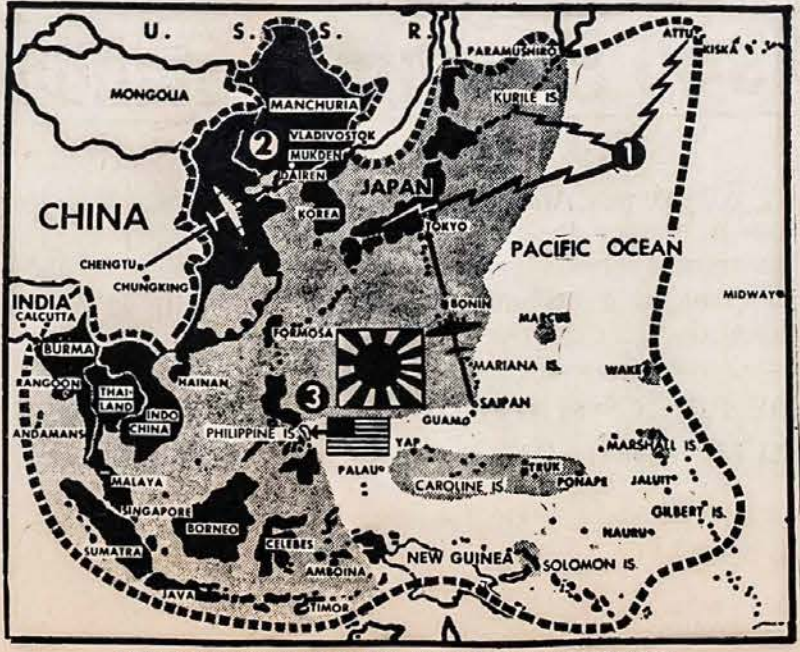
NAUJA RACIJONAVIMO TVARKA

Boston, Mass. — Bostono OPA įstaiga oficialiai pranešė pakeitimus maisto racijonavimo programoj.

1. Sviestas nuo 20 iki 24 punktų svaras.
2. Sekančios aštuonios daržovės pridėtos į racijonavimo sąrašą: asparagai, nr. 2 skardinė, 10 punktų; šalabonai, žali ar vašo, 10 punktų; kukuruzai, 12 uncijų skardinė, 20 punktų; žirniai, nr. 2 skardinė, 20 punktų; špinatai, nr. 2 skardinė, 10 punktų; kvorta, arba 2 svarai viršmintų daržovių, 20 punktų; konservuoti vaisiai, tomatai "catsup" ar čili sosai, 2 svarai, 60 punktų.
3. Raudonos markutės A-8 iki Z-8 ir A-5 iki P-5, Ketvirtojo Knygoj, panaikintos.
4. Mėlynos markutės A8 iki Z-8 ir A-5 iki W-5 Ketvirtojo Knygoj panaikintos.
5. Cukraus markutės 30, 31, 32, 33 ir 40, del naminio konservavimo Ketvirtojo Knygoj buvo panaikintos; taipgi visi kiti cukraus pirkimo leidimai del naminio konservavimo.

OPA PADARĖ SEKANČIUS PRANESIMUS:

1. Penkios naujos raudonos markutės, T5 iki X-5, bus geros sekmadienį, gruodžio 31-mą.
2. Penkios naujos mėlynos markutės, C-2 iki G2 bus geros pirmadienį, sausio 1, 1945 m.
3. Raudonos ir mėlynos markutės pasiliks po 10 punktų kiekviena.
4. Nebus naujų cukraus markučių iki vasario 1-mos, 1945 m.
5. Mėsos punkty pakeitimai jeina galion 12:01 val. ryto sekmadienį, gruodžio 31-mą dieną.
6. Pakeitimai punkty del konservuotų vaisių, tomatai catsup ir čili soso jeina galion 12:01 val. ryto pirmadienį, sausio 1-mą, 1945 m.
7. Markutės, kurios dabar geros: raudonos Q-5 iki S-5; mėlynos markutės X-5 iki Z-5, A-2 ir B2. Visi pasilieka geri del 10 punktų. Cukraus markutė no. 34 gera del penkių svarų.
8. Raudoni ženkleliai, naudojami kaip graža, pasilieka po vieną punktą.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS PAGELBĖJO B-29 BOMBIERIAMS
New York — Amerikos B-29 Milžiniškos Tvirtovės ir smarkūs žemės drebėjimai puolė (1) Japoniją, Kuriles ir gal Aleutians salas; (2) taipgi B-29 bombardavo japonų kariškas dirbtuves Mandžurijoje; (3) Pilipinuose geresnis oras pagelbėjo Amerikonams kariaujantiems Leyte.

LIETUVIAI AMERIKOJ

ŽINIOS IŠ HARTFORDO

Klubo Karo Bonų Vajus Pasekmingas. Pilkauskas Aklemačijos arba "Drafto" Budu Išrinktas Prezidentu. Naujas Vice-Prezidentas Meškunas. Sužeisti Hartfordiečiai Kariai.

Hartford, Conn., gruodžio 17, sekmadienį po pietų įvyko labai gražus meniškas parengimas proga A. L. Klubo Karo Bonų Vajaus. Programą sudarė dainos, klasiški šokiai, magijos dalykėliai. Žodžiu, meniškas programmas paliko gerus įspūdžius visiems. Kalbėjo miesto burmistras p. William H. Mortensen. Jis pasakė gražią kalbą, pažymėjo pasigerėjimą Hartfordo lietuvių pilietiška sąvoka, jų klubo narių pavyzdinga veikla ir klubo rumais bei auditorija. Karo Bonų išpirkto hartfordiečiai už virš \$25,000! Greta burmistro, kalbą pasakė klubo pirm. pil. Juozas Pilky-Pilkauskas. Po programo buvo šokiai, kadangi įžainigos nebuvo, tatau publikos susirinko apie 400 žmonių, visi linksmi šoko ir baliavojo ligi 9-tai vakaro.

Klubiečių metinis susirinkimas įvyko 18 d. gruodžio, ir buvo išrinkta nauja valdyba. Pirminku Klubo išrinktas vėnbalisai "drafto" budu pil. J. Pilkauskas, žymus klubo darbuotojas, klubo rumų steigėjas bei jokios opozicijos. Kiti viršininkai taipgi išrinkti aklemačijos budu tie patys, nes jie labai pasekmingai su pirm. J. Pilkausku klubui vadovavo ir sutartinai del klubo naudos dirbo, tiktai vicepirmininko urėdo vietoje buvęs Irvanas-Evans pasišalinio ir jo vieton naujas pil. Meškunas išrinktas.

Del pasišalinimo Vice-Pirm. Evans iš klubo valdybos priežastis bene to, kad jis susilaukė tarpe klubiečių mažai simpatijų, butent, jo asmeniškams nusiteikimams nesudarė jam populiariskumo tarpe Board direktorių, retkarčiais įvyko nuomonų skirtumai tarp jo ir kitų viršininkų, tatau del šių ir gal kitų rimtų priežasčių pil. Evans išėjo iš valdybos, bet kitados jis turėjo ambiciją užvaduoti dabartinį pirm. J. Pilkauską. Žodžiu, klubiečių pasielgimas, mano nuomone, labai rimtas palikimu Pilkausko klubui vadovauti, nes jis neužvaduojamas.

DR. VILEIŠIS LANKĖSI HARTFORDE

ALT narys Dr. Petras Vileišis, sunus J. Vileišio pirmoje Lietuvos atstovo Amerikoje, lankėsi Hartforde ALT reikalais. Teko patirti, kad Kalėdų išvakarėse Conn. Valstijoje ALT veikla žymiai sustiprėjusi, kolonijose veikėjai atlikę pasitarimus pasirengimui del vajaus ir vasario 16 d. minėjimo. Šiais reikalais gerb. Dr. P. Vileišis lankėsi mūsų meste ir turėjo pasitarimą su p. W. M. Chase.

Vietinis ALT skyrius buvo letargiškas, bet yra kalbų, kad ALT skyriaus nariai rengiasi pagyvinti skyriaus veiklą. Šį įspūdį gavau pastarame ALT skyriaus narių susirinkime 13 d. gruodžio.

SUZEISTI KARIAI

Teko patirti, kad karo (apsaugos) departamentas pranešė jog du mūsų miesto kariai sužeisti karo fronte, butent: Leit. Jonas Šurkas, eilinis 1/k Alfredas Juškus. Taipgi, šių žodžių rašėjui teko patirti kad iš Conn. valstijos lietuviai kariai šie: 1/k Edvardas C. Sabaitis, iš Water-town; korp. Pranas Dzemba iš Selton; Algirdas Visockis iš Oakville; 1/k Edmundas Justis iš Stamfordo; T/Sgt. Edvardas Sobuta iš New Britaino.

Kapit. Jenušaitis, sunus žymaus Janušaičio veikėjo Waterbury, buvo parvykęs Kalėdų šventėms namo aplankyti savuosius. Kapit. Edmundas Jenušaitis jau išbuvo kariuomenei 3 metus ir baigė specialius kursus Fort Banning, Ga. Kitas Waterburietis karys Pajurio Sargybos (Coast Guard) tarnyboj esantis, kuris jau išstarnavo 2½ metų, Ernestas Garbauskas buvo sugryžęs aplankyti namiškius, dabar jis randasi Alaskoje prie statybos svarbių darbų.

KALĖDOS PAS JOHNSONUS!

Kučių vakaras West Hartforde tarpe nemažai burelio svečių pas gerb. Sofiją ir Robertą Johnsonus buvo labai įspūdingas. Prie gražios Kalėdų eglaitės svečių rumas buvo kupinas Johnsonų draugų ir giminių. Juozo Januškevičiaus, Jr. šeima, taipgi, p. M. Januškevičienė, p.

Johnsonų močiutė, dėdė ir deidienė Užupiai iš Manchesterio, Marie ir James O'Meara, aš ir kiti šauniai kalėdų šventes sutikome—kučių vakare baliavodami.

Velionis J. Januškevičiaus ir jo žmonos Magdalenos rupestingai išauklėta šeima—sunus ir dvi dukrelės sukūrė savo šeimas, žodžiu, Januškevičių šeimos medelis išsišakojo į tris dalis. Juozas Januškevičius, Jr. sukūrė šeimą, auginą du sunus; dukteris, Sofija apsivedė su Robertu Johnsonu, o Marytė su James J. O'Meara. Pastarieji dar neparodė jokio vaisiaus iš savo vedybų, bet Sofija ir Robertas jau turi 7 metų dukrelę Beverly, gražią kaip leliją, gražiai lietuviškai kalbančią ir dar gražiau lietuvių ir amerikonių scenoje deklamuojančią!

Beverly jaunutė, bet kupina ambicijos, ji žada buti Hollywoodo "movie" artistė! Dar tiktai pirmoje grade mokykloje, bet jau mokinių rengiamose pramogose — programėliuose Beverly užima pirmą vietą. Gabi, drąsi ir talentinga Beverly, o jos bobutė Januškevičienė (kuriai Beverly vadina močiute) nemažai įskiepino šiai jaunutei Johnsonų idealios ambicijos ir netenka abejoti, kad ši mišrios šeimos jauna amerikietė besvajodama apie Hollywoodą pateks į šią scenos meno meklą!

Reikia pasakyti, kad Johnsonų ir O'Meara šeimos pavaldėjo visas mirusio tėvelio ir dar gyvos savo motinos Januškevičių budo savybes, todėl nenuostabu, kad jų namai tapo svečių namais. Kada tik aš patenku pas Johnsonus ar O'Meara šeimas visuomet susitinku su bureliu svečių — amerikieciais ir lietuvišiais. Bet kas labiausiai mane stebina tai šių mišrių šeimų lietuviška dvasia ir kalba! Pavyzdin, Robert Johnson, Sofijos vyras, pusėtinai gerai lietuviškai kalba, lietuvius svečius priimdamas pasveikina lietuviškai. James O'Meara jau supranta, bet jam netaip sekasi lietuviškos kalbos išmokimas kaip Johnsonui, pastarasis nebogiiau kalba kai mūs jaunuoliai Amerikoje užaugę.

Bob, tu esi geras lengvistas, tavęs lietuviška kalba parluoti jau negalima!... Aš stebiuosi, nesuprantu kaip galėjai išmokti.

Well, it's simple Walter—at sakė jis. Aš girdžiu namie lietuviškai kalbančią Beverly su motina, taipgi Sofija su motina, fabrike susitikęs lietuvius bandau kalbėt lietuviškai su jais, tatau šitokius "kursus" turėdamas negaliu neišmokti!... And I like it, they telling me I do well.

Kučių vakaras linksmoj, geroj nuotaikoj prie gerų pietų ir kitokių vaišių tarpe Johnsonų svečių tarsi žaibas greitai prabėgo, vidurnaktis ir arti 1-ma val. ryto!... Išsiskirstė su gerais kalėdiniais įspūdžiais po pusiau-nakčio. "AL" Rep. MC.

SAPNAS ISSIPILDĖ

Detroit, Mich.—Kas nors naujo—elektrinis prosas be virvės, kuris kaitinamas automatiškai viduj. Karo Gamybos Taryba suteikė leidimą Eureka Vacuum Cleaner kompanijai pradėt jį išdirbti. Kitty Carlisle pirmą kartą mato šitą naują prosą ir juo patogumu džiaugiasi.

BALTIMORE, MD.

MIRĖ KARO LAUKE

Juozas ir Valerija Žuliai apturėjo labai liudną žinią iš War Departmento, kad jų sunus Juozas, Jr., tapo sužeistas Vokietijos fronte 21-mą lapkričio ir mirė 22-trą d. lapkričio nuo žaizdų, vos sulaukęs 28 metų. Velionis Juozas paliko dideliame nuliudime tėvą, motiną ir dvi seseris—Oną Ryland, kurios vyras taipgi tarnauja dėdės Samo kariuomenėje ir Aldona Somerset, kurios vyras tarnauja S. V. laivyne, leitenantu, ir paliko savo mažą dukrelę, Antanetą, vos 5 metų siratukę, nes velionio Juozo moteris mirė praeitą gegužės mėnesį. Mažytės Antanetos gyvenimu rupinasi nabašninkės Žulienės tėvai. Vėlionis Juozas įstojo į kariuomenę rugpiučio 11-tą d., 1943 m. Karo frontą pasiekė apie rugsėjo mėnesį šių metų.

Gruodžio 19 d. Sv. Alfonso lietuvių bažnyčioj atsi-buvo gedulingos mišios už vėlionio Juozo sielą. Amžina atilsį Juozui, žuvusiam kovoje už tautų laisvę, o mažai dukrelei Antanetai, tėvams Žuliams ir sesutėm didžiausios užuojautos šioj liudėsio valandoj.

MIRĖ

Gruodžio 11-tą, mirė Baltimorės lietuviams labai gerai žinomas Antanas Andrekus, sulaukęs apie 65 metus amžiaus. Paliko dideliame nuliudime moterį, Antaniną

ir sūnų Klemensą Andrekų, visiems gerai žinomą dainininką-tenorą, ir marčią Eleonorą Andrekienę (Mikuckiutę). Jis buvo palaidotas 14-tą d. gruodžio su bažnytinėmis apeigomis iš Sv. Martyno bažnyčios į Lorraine kapines.

Amžinos atminties vėlioniui Andrekui ir didžiausios užuojautos moteriai, sūniui ir marčiai Andrekams.

Juozas Gutauskas

PHILADELPHIA, PA.

GRAŽIAI PASIDARBUOTA

Baigiant šiuos metus, malonu yra prisiminti Philadelphia lietuvių gausingą pasidarbavimą del Amerikos ir senos tėvynės Lietuvos. Tai veiklai buvo suorganizuotas visų be skirtumo srovių užvardintas Raudonojo Kryžiaus ir Karės Pergalės Komitetas, Karo Bonų parдавinėjimui, Raudonajam Kryžiui aukų priėmimui ir vėliau Lietuvių Šalpos Fondui ir drabužių rinkimui nuo karės nukentėjusiems lietuviams. Komunistai kaip atsidavėliai svetimai diktaturai, pradėjo elgtis savotiškai prieš-lietuviškai už ką buvo sudrausti, pora smarkesnių nubausti ir prašalinti. Vėliau po karštų diskusijų komunistai balsavimuose pralaimėję, jie iš lietuviškos amerikoniškos bendros darbuotės atsitraukė, net su triukšmu išmaršavo. Anot lietuviško posakio: "boba iš ratų, ratams lengviau". Ir ištikrųjų pasidarė lengviau. Patartina ir kitom lietuvių kolonijom komunistinį raugą prašalinti.

Mūsų kolonijoje lietuviai išpirkto Karės Bonų per visas paskolas už apie pusantro milijono dolerių ir nesi-skubina mainyti, laiko Bonus. Daugiausia Bonų parduota per pasidarbavimą Liberty Federal Savings and Loan Association ir Lietuvių Baldų Krautuvę. Raudonajam Kryžiui ir United War Chest šimet daugiau saaukuota negu pereiniais metais. Lietuvių Šalpos Fondo skyriai surinko daug drabužių karės nukentėjusiems lietuviams. Teisybė, šimet komunistai daugiau pasišėnavo dolerių iš miegančių Lietuvių Klubų išdų del

AR LANKYSIU AŠ TEVYNĖ

Jau Kalėdos praėjo ir artinasi Nauji Metai. Tai yra senovės tradicijos, ypatingai lietuviški gražūs papročiai. Kuomet ir toli gyveno, vyko savieji pasavuosius — draugai pas draugus ir sykiu šventė iškilmingai metines šventes. Tai buvo dingia ir mažonu, tai buvo atnaujimo gyva karšta meilė. Vykom į ramią tėvynę iš trukšningos fabriku ir didmiesčių judėjimo šalies.

Džiaugėmės ir siekėm to brangaus idealo — tėvynės meilės. Aplankėm savuosius tėvelius, brolius, seseris, gimines ir draugus. Laukė mus broliai ir seseris ištiestom rankom, laukė jie mūs pasiilgusiom akim ir broliška meile kupina širdim. Ištekusiu veidu laukė tėvelis ir motina savuose vartuose ir ruošė garbės vietą savo tarpe.

Lankėm tėvynę ir jos grožių gerėjomes, kuri stebino didžiules minias savo judėjimais ir galin-

ga lietuviška daina. Ar liko dabar kuom geriau Karas išnaikino ją ir lietuviškas mylėtojus tautoms kom po platumą pasauj. Pradaug laiko, kuomet matėm nės žaliuojančius laukus, miškus ir soduose pasakojam sodybas. Apėmė mane didžiulės sielos kentėjimas, didžiulė kuno kančios. Metinėj iškilmingoj šventėj dar gyviau, dar smarkiau skaudžiau suplakis motinodis, kuomet prie stalo m šeimos nariai sėdė ir tos turtelios. Motinos širšies mas yra nepakeliamas. Pasikeitė normalaus gyvenimo laikai. Apasu juoda virpo tvirtausia krūvių ir motina atsistojo ant beko kelio; ji ieško susirūpinę ir pagelbos—kelia ji sarvoni ir maldauja apvežtos singa rauda...

Lietuvos pavergėjų. Labai vertėtų klubų nariams susiprasti ir metiniuose rinkimuose žinomus komunistus iš valdybų prašalinti, kaip geri lietuviai padarė Waterbury, Conn. Už visą sekmingą veiklą dėkos žodžiai priklausio veikėjams: J. Kavalauskui, K. Žadeikai, J. Griniui, kun. S. Railai, adv. C. Cheleden ir kitiem nariam: lietuvių darbuotės per radio skelbėjams p. A. Džikiui ir poniai P. Antanaitienei, parapijų ir draugijų vadams, laikraščiams talpinusiems sekmingos veiklos pranešimus ir visiems bendradarbiavusiems. Prie progos nepamirškime atnaujinti savo ištikimo laikraščio prenumeratą ir patarkime savo pažįstamiems jį skaityti, ir dar geriau tai Kalėdų dovanų užprenumeruokime savo artimesiems.

Žinių Rinkėjas

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Mūsų kaimynai, lenkai, pradeda rupintis Lietuvos likimu. Jau kelintą syk tenka skaityti lenkų spaudoje tuo reikalau apie Lietuvos kaip ir pačios Lenkijos skaudų likimą. "Nowy Swiat", New York—Wilkes-Barre, lapkričio 4 dieną, 1944, laidoje, davė puikų redakcinį raštą tuo klausimu. Redakcija "Nowy Swiat" savo raštą pamatuoja Lietuvos Min. P. Žadeikio sudėtam protestui Valstybės Departamentui, Washington, kuriame nurodo, kad Lietuvai atsipalaiduos vokiečių jungo, ji perėjo į bolševizmo nelaisvę, kur bolševikai išnaujo įvedė 1940-1941 metų įstatymus, tremiant ir persekiojant lietuvius, ir tt. Redakcijos rašinį "Wspolnota Polski i Krajów Bałtyckich" gyvai ir išsamiai nurašo Lietuvos skaudžią padėtį, palyginda-

1945 Sieniniai Kalendoriai 1945

AMERIKOS LIETUVIO SKAITYTOJŲ ATYDAI!

Kiekvienas Amerikos Lietuvio Skaitytojas, kuris pilnai užsimokėjęs už savo prenumeratą, gaus 1945 metams SIENINĮ KALENDORIŲ DOVANAI. Amerikos Lietuvio prenumeratos kaina: metams \$2.50, dviem metam \$4.00. Siunčiant savo prenumeratą, įdėkite 10 centų kalendoriaus persiuntimo lėšas padengti.

KAS PRISIŪS \$1.00, TAM BUS PASIŪSTA 3 ĮVAIRIŲ VAIZDŲ SIENINIAI KALENDORIAI, PADENGIANT PERSIUNTIMO LĖŠAS.

Amerikos Lietuvio Knygyne randasi daug įvairaus stilio sieninių kalendorių, pritaikytų Naujiems Metams, kurių pavyzdžius galima matyti bile kada.

Kreipkitės:-

AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

Pile Sufferers Urged To
CONSTIPATION
Hot Water and Kruschen Salts
Breakfast. No Farting! No Straining!
Here's an amazingly effective way to get rid of bowels...
Over 245 million bottles sold in the past 100 years—It must be!

LIETUVIŲ AUKA BENDRAS AMERIKOS LIETUVIŲ FONDAS

Rašo DR. K. PAKŠTAS

LABAI APSIRIKO lietuviškų srovių įkurto BALF buvo ir tebėra smurkiamas Lietuvos priešų: netgi kalbėti kad mūsų Fondas neatstovauja visai lietuvių tautai Amerikoje. Tačiau kaip kita šneka.

Rockforde skyrius vos susiorganizavo, laukia numerio. Pirmininkas J. Bacevich.

Springfield jau susiorganizavo, laukia numerio.

Pagal ligšiol gautas žinias, mažiausios parapijos (North Side) skyrius Chicagoje kol kas bene pats didžiausias. Septynios Chicago parapijos jau turi skyrius, bet trijose jie dar nesusiorganizavo.

Kitose Illinois Valstybės vietose irgi yra lietuvių (Chicago Heights, East St. Louis, Kewanee, Joliet, Spring Valley, Waukegan, Westville ir kitur).

Bet apie tas vietas Centro ofisas dar mažą girdi ir laukia patriotinės talkos suorganizuoti ten skyrius.

MAINE VALSTYBĖJE Pasidėkojant šauniai Tėvų Pranciškonų įtakai ir darbuotei, dvi mažutės Maine Valstybės kolonijos lietuvių šelpimo darbuose pasirodė gražiau už daugelį didelių kolonijų.

Štai Lewiston, No. 41, narių vienu kartu prisirašė 46; pirmininkas p. J. Cherry.

Rumford, No. 21, narių 17, pirmininkas J. Kawlaicze.

MARYLAND VALSTYBĖJE Baltimore, No. 64, pirmininkė ponija J. Rasteniene. Valdyba tikisi skyrių gerokai padidinti, nes mieste lietuvių labai daug.

MASSACHUSETTS VALSTYBĖJE Athol, No. 71, pirmininkas J. Andreliunas.

Brocton (prie lietuvių parapijos), No. 42, narių 41, pirmininkas kun. F. Norbutas.

Brocton, No. 72, pirmininkas K. Jurgeliunas.

Cambridge, No. 60, narių 35, pirmininkas B. Jakutis, garbės pirmininkas kun. klebonas Pr. Juškaitis. Lith. Am. Citizen's Club aukojo \$100.00. Už šią gražią auką reikiame gilia višą padėką garbingam klubui.

Haverhill, No. 59, narių 50, pirmininkas M. Matonis, garbės pirmininkas kun. J. D. Žuromskis.

Lawrence, No. 15, individualių narių 52, draugijų 4; pirmininkas C. A. Venčius.

Lawrence, No. 49, individualių narių 39, draugijų 10; sekretorius M. Stakonis.

Lowell, No. 66, narių 76, pirmininkas Vl. Paulauskas.

Norwood, No. 22, narių 82, pirmininkas A. Kneizys, "Darbininko" redaktorius. Pagal kolonijos didumą, tai vienas didžiausių skyrių.

South Boston, No. 17, narių 187, pirmininkas Dr. P. J. Jakmauh. South Bostono lietuvių ypatingai pagirtini, nes jie suorganizavo patį didžiausią skyrių, įtraukė daug žymių jėgų.

Worcester, No. 25, pirmininkas J. Žemaitis.

Worcester, No. 31, narių 131, pirm. Juozas Glavickas.

Worcester, No. 62, pirmininkas Ch. Tamulonis.

Massachusetts valstybėje jau veikia 13 skyrių. Jie lengvai dar galėtų įsisteigti tokiose vietose, kaip Westfield ir Springfield, jei atsirastų kas vietinius gerus žmones tuo reikalu pakalbinti.

MICHIGANO VALSTYBĖJE Detroit, No. 76, narių individualių 78, draugijų 5, pirmininkė ponija E. Pauraziene. Skyriuje dalyvauja visų srovių žmonės.

Dar nėra skyriaus Grand Rapids. Lietuvių ukininkų kolonijoj irgi galėtų gyvuoti bent vienas skyrius. Detroito gausu veiklių žmonių, gal jie teiktųsi padėti savo valstybės mažesniems kolonijoms susiorganizuoti.

NEW HAMPSHIRE VALSTYBĖJE Manchester, No. 53, narių 87, pirmininkas J. Vaičiūnas.

Nashua irgi lengvai galėtų turėti skyrių.

NEW JERSEY VALSTYBĖJE Bayonne, No. 61, narių 32, pirmininkas K. Kalanta.

Elizabeth, No. 24, pirmininkas kun. J. Simonaitis.

Pirkit Daugiau Karo Bonų!

Elizabeth, No. 37, pirmininkas J. Žilevičius.

Elizabeth, No. 45, pirmininkė ponija Ag. Degutienė.

Elizabeth, No. 46, pirmininkė ponija J. Norbutienė.

Elizabeth, No. 47, pirmininkė ponija M. Pavalkienė.

OHIO VALSTYBĖJE Akron, No. 34, pirmininkas B. Vereskas.

Cleveland, No. 38, pirmininkas M. Drosutis.

Cleveland, No. 55, sekretorius K. Štaupas.

Cleveland, No. 68, pirmininkas P. J. Žuris.

Ohio valstybėje galėtų būti nauji skyriai bent šiuose miestuose: Dayton, Youngstown ir Columbus.

PENNSYLVANIOS VALSTYBĖJE Brūgeville (prie Pittsburgho) No. 43, pirm. A. Klasauskas.

Kulpmont, pirmininkas A. W. Ruzgis.

Mahanoy City, laukia numerio, pirmininkas kun. P. Česna.

Mount Carmel, No. 1, narių 90, pirmininkas A. Dambrauskas. Mt. Carmel—pranašų kalnas; iš čia tarsi savaime turi kilti didieji pavyzdžiai. Pirmas skyrius turi gauti privilegijos, kad šiam trumpame pranešime būtų bent keletas ekstra žodžių apie jį pasakyta. BALF Centro pirmininko kun. Dr. Končiaus energingoje įtakoje, šis skyrius pats pirmas surinko tikrą kašą rubų: 8,150 vienetų, minimalinės vertės \$17,500. Tai gražus pavyzdys, kuris turėtų visas kolonijas darban skatinti.

Munhall, No. 54, sekretorė ponija Ieva Monkelienė.

Philadelphia, No. 52, pirmininkas J. Kavaliauskas.

Philadelphia, laukia numero, pirmininkas J. Burokas.

Philadelphia, pavieniai nariai ponija ir ponas Yankus aukojo \$100. Ypatingai gražus duosnumo ir geros širdies pavyzdys.

Pittsburgh, No. 9, narių 30, pirmininkas kun. J. V. Skripkus.

Pittsburgh, No. 26, pirmininkas A. Maželka.

Pittsburgh No. 30, (Soho priemiesty), pirmininkė ponija Ona Gutauskienė.

Pittsburgh, No. 40 (North Side), narių 31, pirm. kun. J. Misius.

Pittston, No. 44, narių apie 100, garbės pirmininkas kun. J. J. Kasakaitis, pirmininkas Wm. Griestraitaitis.

Scranton, laukia numerio, pirmininkas Dr. Frank Sack.

Shenandoah, No. 63, individualių 20, organizacijų 5, pirmininkas J. Zebraitis.

Pennsylvania—tikriausioji Amerikos lietuvių. Daugelis miestų dar galėtų suorganizuoti BALF skyrius. Tikimės, kad geri žmonės išsijudins dideliu

darbui: Wilkes-Barre, Kingston, Easton, Reading, Luzerne, Tamaqua, Shamokin, Hazleton, Du Bois, Forest City ir keletas kitų slauinių miestų. Dirva ten plati tik reikia gerų artojų.

WISCONSINO VALSTYBĖJE Milwaukee, No. 69, pirmininkas kun. A. Sandys.

Racine, No. 73, pirmininkas A. Vasiliauskas.

Kenosha, skyrius jau susiorganizavo, atlieka formalumus.

Laukiame taipgi susiorganizuojant skyrių Sheboygan ir Port Washington. Tai būtų apimtos žymesnės lietuvių kolonijos.

TORONTO, KANADOJE Toronto, No. 74, narių 18, pirmininkas Augustas Frenzelis. Ši maža lietuvių kolonija uoliai dirba mūsų Fondui. Jos pavyzdžiui galėtų pasekti Montrealio, Winnipego ir dar kelių miestų lietuvių.

SUBMARINAS — Robertas Fultonas galutinai nuvyko Anglijon ir tenai pastatė povandeninį laivą su nuštrifutu siebu, prie kurio pritaistė torpėdą. Torpėda buvo paleista aktyvaudoj didelės minios, ir Fultonas galutinai pardavė savo išradimą Anglijos valdžiai. Tuomi šis dalykas buvo baigtas.

Kitu atveju submarinas praktiškai pasirodė Amerikos Civiliam Kare, kuomet Konfederatų valdžia pastatė kelis tokius laivus, paprastai žinomus, kaip "David", nuo jų išradėjo. Šiuomi atveju tie povandeniniai laivai pirmu kartu parodė savo galybę. Naktįje vasario 17d. 1864m. vienas "David" in Hunley sutorpėdavo garlaivį "Hou-satonic" Charlestono prieplaukoje. Tačiau torpėdų sprogi-mas suardė ir pačius submarinus ir jų įgulos tapo palaidotos vandeniniame karste.

Kiti submarinai tapo pabudavoti ir išbandyti ne vieno Amerikoje, bet ir Europos šalyse. Kitas vėlesnio submarino išradėjas buvo amerikonas arių kilmės Jonas P. Holland, kurs 1876 metais pastatydino submariną pavadintą "Fenian Ram". "Ram" sugriuvo su sustojimu Fenian judėjimo. Daugiau submarinų buvo pastatyta ir išban-

dyta, bet pasekmingas laikotarpis submarinų išdirbystėje buvo nutęsęs iki po 1893 metų, kuomet Jungtinių valstijų Kongresas paskyrė tam reikalui du šimtu tukstančių dolerių sumą, padrasinimui tos sryties išdirbystės, ir pakvietė submarinų išradėjus patiekti tos rūšies modelius. Šis ir panašus judėjimas Francijoj oficialiai pripažino šios laivų rūšies vertę.

Ši Kongreso pasiulyta pinigų suma padrasino pristatyti tris modelius, kuriuos pristatė: pirmą, Holland, išradėjas "Ram", antrą, George C. Baker ir trečią Simon Lake. Nuo to laiko Holland ir Lako vardai buvo glaudžiai surišti su submarinų istorija. Pono Hollando patiektas modelis tapo pripažintas, kaip geriausias ir 1894 metais jis gavo kontraktą statydinti submarinų laivus. Vienas pavadinatas "Plunger" buvo pradėtas statyti 1895 metais, bet galutinai jo statymo darbas liko nutrauktas, ir jo vieton tapo pabudavotas laivas "Holland" skirtingo stiliaus. Tas laivas tapo valdžios priimtas 1900 metais. Taipgi didesnis skaičius submarinų, panašių kaip "Holland" tapo pastatyta.

Bitis (Bus daugias)

Mokslo Kampelis

antaisiam SLA... Laukiam... vaju gauti... Susivienijim... usia jam gal... usia gimes... ziaus nariu... abar turi did... pirmininkas A. Aleksis. Tai vie... aplikantų, man... kėtu įeškoti. Be... nosios kartos... enijimo rasių... ka JAUNUMI... esti. Jaunas v... geriau padar... JAUNOS merg... prisirašyti pa... negu senų pe... iki jaunimo su... šjimai ir pas... upų susirinkim... imo kuopos p... juo esate SLA... buokite viršų... ais kaip daug... jaunoji. Su išrin... prezidentus... 5, narių skaičius nepranes... Pirm. A. Čižauskas. Šis... r rankas ir va... vyrius galėtų būti didelis, kolo... stokitė daug... šioj daug šviesuomenės.

Chicago (Marquette Park) No. 5, narių skaičius nepranes... Pirm. A. Čižauskas. Šis... r rankas ir va... vyrius galėtų būti didelis, kolo... stokitė daug... šioj daug šviesuomenės.

Chicago (Motery Skyrius), No. 18, narių 42, pirmininkė ponija Sofia Barcus. Šis ponij... vyrius daug dirbą ir Raudona... Kryžiu.

Chicago ("Draugo" Skyrius), No. 27, pirmininkas kun. P. Či... 27, pirmininkas kun. P. Či...

Chicago (Brighton Park), No. Sekr. Pr. Pumputis.

Chicago (Ateitininkų Skyrius), No. 28, pirmininkė panelė Zutauteitė.

Chicago (Town of Lake), No. 28, pirmininkas kun. Jonas Vyš...

Chicago (Brighton Park), No. Sekr. Pr. Pumputis.

Chicago (Ateitininkų Skyrius), No. 28, pirmininkė panelė Zutauteitė.

VISŲ LIETUVIŲ AKYS ŽIURI Į WASHINGTONĄ

Gruodžio 15 pranešimas iš Londono nustebino Ameriką ir ypač mažųjų ir vidutinių Rytų Europos tautų žmones, gyvenančius šioje šalyje: Britanijos Premjeras Churchill pareiškė Atstovų Rumams, jog Britanija veiks aplėdę Lenkų vyriausybę Londone ir kad Churchill, palaikydamas Rusijos bolševikų reikalavimus į buvusios Lenkijos žemes, sutiko Sovietams atiduoti Lenkiją iki Curzono linijos. Vietoje to, pažadėjo pavesti Lenkams didelę dalį Rytų Prusijos su apie 200 mylių Pabaltijo jūros pakraščio; į tą plotą įeina Danzigas, ir visa Rytų Prūsija į pietus ir vakarus nuo Karaliaučiaus. Kad nebutų nesupratimų su vokiečiais atityje, Churchill skelbia busią vokiečiai iš tų lenkams atiduodamų sričių bus iškelti į Vokietiją, lenkams liks laisvos rankos.

Toliau, Churchill pareiškė jog apie tokį Churchill'o-Stalino sutarimą esąs informuotas ir Prezidentas Rooseveltas. Tikta, sako, Amerikos pažiūra į tą reikalą nesanti aiškiai pareikšta.

Amerikos lenkai smarkiai prieš tai užprotestavo.

Gruodžio 18 patiekta pareiškimas iš Washingtono jog Sv. Valstijų vyriausybė nebutų priešinga sutarimui "ateities Lenkijos rubežių klausimu", jeigu tuo liečiamos United Nations susitar-

tų geruoju. Reiškia, jei lenkai priimtų Maskvos reikalavimus.

Stettinius pareiškė jog U. S. vyriausybė "laikėsi politikos rubežių nustatymo klausimą palikti iki karo pabaigos". Priminė betgi kad buvęs Sekretorius Hull yra išsireiškęs jog tuo tarpu nekuri klausimai galėtų būti išspręsti draugingomis konferencijomis ir susitarimu.

Amerika sutiktų, sako Stettinius, užgirti Lenkijos sienas jeigu lenkų vyriausybė sutiktų priimti Curzono Liniją savo rytiniu rubežium. Nors jie tiesioginiai neužgria Lenkijos padalinimo, tačiau pažadėjo Amerikos pagelbą Lenkijai atsikime jei reiks perkeldinti vienos dalies žmones į kitas sritis.

KOKS LIKIMAS LIETUVOS?

Kiek tai liečia Angliją ir Churchill'į, reikia tikėti Lietuva kartu su jos mažomis kaimynėmis, jau perduota ir atiduota Sovietams. Kokis atsinešimas į tai yra Washingtono?

Visų Amerikos lietuvių — kaip ir viso pasaulio, ir pačios Lietuvos lietuvių — akys nukreiptos į Washingtoną. Visi mes norime žinoti ką pasakys apie Lietuvą Prezidentas Rooseveltas ir jo padėjėjas Stettinius dabar?

EILINIS KARIS, GENEROLAS Metz, Prancuzijoje. — Majoras Generolas Leroy Irwin, iš Washington, D. C., Jungtinių Valstijų 5-os Pėstininkų Divizijos vadas,

Atmename, 1940 metų spalio 15 d. Prezidentas Rooseveltas pareiškė lietuviams jog Rusijos smurtas prieš Lietuvą yra tik "laikinis Lietuvos nepriklausomybės pastumimas į šalį". Nuo to laiko daug kas pasikeitė — ir to pasikeitimo žymes matome, ir jų bauginamės.

Ką turės Stettinius ir Rooseveltas pasakyti apie Lietuvos likimą? Ar ir Washingtonas jau pardavė mažasias tautas despotiškai Sovietų Rusijai, kurią sustiprino mūsų prakaitu, mūsų sunų krauju?

Gruodžio 17, New Yorke įvykęs Am. Lietuvių Seimo išrinkto Vykdomojo Komiteto posėdis, kuris pasiuntė į Washingtoną valdžios įstaigoms pareiškimą Lietuvos apsaugojimo klausimu.

Iš Švedijos atėjo naujas Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pareiškimas, išdėstantis žvėriškus bolše-

buvo pagerbtas priėmimo kaip garbės kareiviu į 30-tą batalioną, Prancūzų Armijos Chasseurs De Pied, kurie žinomi kaip "Mėlynai Velniai."

Minėtų laikraščių puolimus citavo "Daily Worker" kaip gryną įrodymą, buk Lietuva tikrai buvus "Fašistinė ir pro-Nazi", ir kaip tokia, turėtų būti išlaisvinta per Sovietus. Toliau šį argumentą panaudojo ir pro Bolševikiški komentatoriai, kaip tai — Adler, Steel, Lipmann, ir daugelis kitų. LVS atrėmė šiuos ir kitus argumentus per Amerikonišką spaudą, per kalbas ir per sudarymą geresnių kontaktų su Amerikoniškais laikraščiais. Galu-gale "Timeless Lithuania" daug nukapojo Sovietų neva argumentų.

tas pažadėjo mums užtarimą Lietuvai, kuris paskelbė ir Atlanto Čarterį!

Teškit rinkimą parašų ant Peticijų Prezidentui Rooseveltui — ir žiūrėkit kitame numeryje svarbaus visiems Amerikos Lietuviams pranešimo.

LIETUVOS VADAVIMO S-GOS KRITIKA

(Tęsa nuo 4-to pusl.)

juose truksta rirtumo ir solidariškumo. Jiems nerupėjo Lietuva, o rupėjo tik kokia partija ims viršų. Vieni rėmė Liaudininkų politiką, kiti krikdėmų, o kadangi LVS rėmė Lietuvos reikalus, tai pastarieji susivieniję stengėsi juos paneigti.

Nei "Dirva" nei LVS puolimo kaltės primesti negalima tie du organai tik ginasi ir gina Lietuvos teises ir jasias gins neatšivėlgiant kam tas patiks ar nepatiks.

5. Niekinę Lietuvos prezidento prestyžą, jie kenkė Lietuvos ateitį ir jos išlaisvinimui. O kad supažindinus skaitytoją su LVS veikla, su a.a. Prezidento Antano Smetonos idealais, galia pareikšti, kad per LVS buvo rengiama jam paskaitos, prelekcijos, ne tik tarpe Lietuvių, bet Universitetuose, Amerikonų klubuose, radio stotyse ir kitur. Visur jį Amerikiečiai sutiko su pagarba, ir visur surado Lietuvos draugų ir remėjų, tik ne tarpe Naujienų, Draugo ir Sandaros, nes tų laikraščių redaktoriai rupėjo politika, pasekėjai ir "biznis", bet ne Lietuva, jos laisvę ir ateitį.

Minėtų laikraščių puolimus citavo "Daily Worker" kaip gryną įrodymą, buk Lietuva tikrai buvus "Fašistinė ir pro-Nazi", ir kaip tokia, turėtų būti išlaisvinta per Sovietus. Toliau šį argumentą panaudojo ir pro Bolševikiški komentatoriai, kaip tai — Adler, Steel, Lipmann, ir daugelis kitų. LVS atrėmė šiuos ir kitus argumentus per Amerikonišką spaudą, per kalbas ir per sudarymą geresnių kontaktų su Amerikoniškais laikraščiais. Galu-gale "Timeless Lithuania" daug nukapojo Sovietų neva argumentų.

tas pažadėjo mums užtarimą Lietuvai, kuris paskelbė ir Atlanto Čarterį!

Teškit rinkimą parašų ant Peticijų Prezidentui Rooseveltui — ir žiūrėkit kitame numeryje svarbaus visiems Amerikos Lietuviams pranešimo.

6. "Timeless Lithuania" rai suredaguota, nerimta, krus ir mažai reikiama.

Sie nemėti užmetinami nuo tų pačių vadų, kuri davę savą prizą, kad re veikala pinigaisi ir prie jo išplatintu. Bet panorėjo pakeisti autorinija apie veikėjus, juveka jis matė ir patyrė, nebuvo suteikta teisė keitimuis padaryti ir savas išgyrty, o jems pries paneigti, nuo to monas parama atpuole ir knyva "bloga, negerai parašyta" tai suredaguota, beverty.

Iš visų Amerikos Lietuvių dinių gal nė vienas (tų rėmė j Amerikonų opiniu Lietuvos klausimais kaip kad ga. Pirma, parašė Anafis ir buvęs Sv. Valstijų teris Lietuvai, Dr. Norman rikičiams buvo įdoma, kka vienas iš ju, ten gmatęs, jautęs jaunos Liepuls, tikrai mano apie iž respublika. Autorius bolševikų įsibrovimą Lietpradžią jų viešpatavim.

Sis taipgi jiems idomu Lietuvai Vaduoti Sąjū pagelba gerai nusiteikusi rikos Lietuvai, be skiriam jų pažvalgy, išleido šia išplatino ten kur jos iškli buti didžiausia. Ii pas visus senatorius, i monus, diplomatus, ir sarius komentatorius. J didelių laikraščių rebiu. Ja rasite dideluose Am bibliotekuose, Universi pas visus didesnius Univer istorijos, o ir ekonomija sorius, ir kitose istaigae už tai bolševikai emė "čypti" ir net Washington dą atkreipė į LVS.

Rašytojas turi mažiaus šimtų laišku nuo svarbi kurių opinija yra daug svarbesnė negu partijim pačių." Clevelando Plain parašė net ilgą editoria "Timeless Lithuania", o rašė gražias recenzijas "Daily Worker" (Bolšev ganas). Naujienos ir j tarė neigimo žodžius. (Bus daugiau)

IŠGELBĖJO KALĖDŲ NAKTIS

KAZYS JANKAUSKAS

Prieš pat Kalėdas, tikriausiai pasisvečiuot, iš netolimos stoties atėjo žmonos brolis. Nebuvo jis čia lygiai devynius metus ir dabar yra jau truputį pražilęs, labai vyriško veido, neblogas garvežio mašinistas. Iš to ir gyvena.

Sesuo, jos vyras, du vaikai pasitiko svetj kuo nuosirdžiausiai, bet netrukus nuotaika atklanktos šeimyninės pradėjo gesti. Pirmas surimtėjo vyras, kai žmona jam slapčia sušnabzdėjo, kad jos brolis gal atėjo savo ukio atsiimti.

— Kad ukį jis mum padovanojo, dar niekur neužrašyta. Mes esame tik jo pusininkai. Brolis žino, kad jau eina dešimti metai, kai mes ukį valdom, ir bijo, kad ukis nepereitų mum įsisenėjimo teisėmis.

— Neplepėk, — beveik garsiai atsako vyras ir ilgai žiuri į grindis. Paskui pakelia akis į švo gerį. Šis jau seniai laiko ant kelių 8 metų berniuką ir lyg jam vienam pasakoja:

— Dar buvau jaunas tada. Vos pradėjau traukinio pečkuriu buti, kai prasidėjo kovos. Mat, mes norėjom atgauti laisvę. Dažar tu ją turi, esi pilietis laisvos Lietuvos. Tau niekas nelipa ant kulnų, o mum tada nesųk budavo riesta.

Paskui jis pasakojo, kaip budamas savanoris, šarvuoto traukinio pečkury, dalyvavo viename dideliame mušy. Kaip buvo užmuštas traukinio mašinistas ir kaip jis, stojęs į jo vieta, išgelbėjo šarvuotąjį traukinį, pasprukdamas nuo apsupusių juos priešų. Paskui, tą pačią dieną, jie dar keletą sykių važiavė kamuoti prieš.

Jis baigia pasakoti ir neprideda to, kad gavo šį ukį kaip savanoris. Jam iš viso nepatogu ir nemalonu minėt dabar, kad kadaise šiai šeimynai jis labai padėjo.

Berniukas vėl prašo, kad dėdė dar ką nors papasakotų apie kovas, bet dėdė pasišaukia mergaitę, abu juos pasidodina ant kelių ir visą valandą pasakoja apie Vaikelio Jėzaus gimimą.

— Ir toks jis buvo biednas gimdamas, kad nė pastogės neturėjo. Gyvuliai savo tvarte jį priglaudė. Atėjo jis pasaulin tavim, mumis visais pasirupinti, o mes jį ir priimti nemokėjome; o mes jam nič nieko, lyg jam ir nereikėjo nei vasytky nei šilumos nei lopsio. Tik piemenys jį ir tepasitik; tik jie atėjo pasveikinti, nusilenkti, paklausti, ar jam ko nors netrukta. Vaikelis Jėzus žiūrėjo į juos ir šypojojosi ir buvo gražas.

Švo geris nebuvėlis dar ilgai pasakoja vaikam gerus dalykus, bet sesers vyras sėdi prie stalo paniures, o sesuo kažkaip tingiai, nusiminusi ruošia Kučiom silkes ir stambius ešerius.

Švo geris ilgai nepastebi, kad sugadino šeiminkam nuotaiką savo atsilankymu.

— Na, o eglaitė jūsų kur? — pagaliau paklausia vaiką.

— Dar nėra.

— Kaip tat? tai kam aš tiek žaislelių jum atitempiu? O saldinius, manote, duosiu be jokio kabinimų ant eglaitės suvalgyti? Nesutinku. Einam miškan! Kad gi jau išsirinksim, tai už visų vienkienių bus gražesnė,—pasako berniukui.

— Jam truputį vieną koją skauda, — pasako tėvas, nežiurėdamas į svečią.

Berniukas išpučia akis: — Neskauda.

— Skauda, — piktokai užbaigia tėvas. — Nepriestarauk.

— Taip, klausyki tėvo. Aš vienas pats nueisiu. Juk Kučias dar negreit valgysim, se?

— Tik už poros valandų, — pasižiuri sesuo į broli.

— Ko raudonos tavo akys? tu verki?

— Ne, tai nuo cibulių.

— Kad cibuliai guli ant kito stalo. Iš tolo jie akių negrauzia. Iš tiesų keista! Žmona verkia. Vyras sėdi apnuošęs. Na, palaukit. Pirmą vaikam eglaitę išpuošiu, paskui ir jus abu pričiupsiu. Tokia šventė artinasi, o jie sėdi, lyg žemės netekę.

Kai jis išeina, paskui švo gerį išlenka ir sesers vyras. Žmona nepastebėjo, kad vyras pasidėmė su savim aštrų kirvį.

Švo geris ne iš karto eina miškan, kuris matyt už pusės kilometro. Jis sustoja apsižvalgyti ir džiaugias, kad sesers ukis labai gražioji vietoj. Niekd jį čia nėra buvęs žiemą ir dabar stovėt jam labai patinka. Aplink vienkiemį jau dideli medžiai, už namo sodnelis, kiek toliau ežerėlis, graži pakalnė. Dešinėj geras plentas ir apšarמושios stulpų vielos.

Priadedu snigti.

Švo geris įtraukia ramaus vakarėjimo oro ir sniegu nubrenda link miško. Paskui jį skrenda vieniša varna, aplenkia jį ir pirmoji pasiekia mišką.

O po kelių minučių ir jis rankovėm kabina storai apsnigtas eglaičių ir pušelių šakas. Jis iš viso seniai yra buvęs miške. Kažkaip vis laiko nebudavo. Atostogas kur nors bežuvaudamas kasmet po mėnesį praleisdavo.

Dabar jam atrodo, kad jis sugrįžo iš tolo į kaimą ir tik čia visai atsitiesė nugara. Kadaise jis svajodavo buti ukininkas, bet kai už nuopelnus gavo žemės, pasirodė kad jo sesuo ir jos vyras labai vargsta. Jis tuoj pasodino juos į savo ukį, o pats ir atėit čion vengė, kad neatrodytu, jog jis prikaišioja jiem. Bet atėit ir pabūt valandėlę čia sykj per devynius metus tai juk nėra perdaug ir įkyru. Jis galvoja, kad reikėjo atsivežti savo armoniką ir pasiimti ją čion, į šitą baltą mišką. Kur pors po medžiui sustojus, nugara atsirėmus apsnigtu beržo taip imti ir pagroti ką nors labai tyliai ir visą laiką žiūrėt pirmyn.

Vis sninga, vis daugiau sninga. Ir vakarėjimas lenda iš visų pusių į mišką kaip tamsių žvėrių bandos. Vakarėjimas leidžiasi iš pušų viršunių, iš eglų šakų, iš beržų; vakarėjimas sėdi ant mažyčių snaigų ir šitokiu gudriu budu tupia ant žemės. Temsta. Miškas darosi dar nepaprastėnis. Ir atrodo, kad čion netrukus ateis Gimnasis Vaikelis. Jis pasirodys iš tolo, pats vienas, baltai apsirėngęs ir, pėdsakų sniege nepalikdamas, lėngvai ir atsargiai išeis iš miško į plačius laukus. Ir kai jis žengs tarp medžių, tarp senų eglų ir

jaunų pušelių, — jos atiduos jam savo visą baltumą, jos atsargiai nukratys nuo savo šakų sniegą, kad šis krisdamas dainuotų ir kad lengviau būtų dainuot pačiom jau nebeapsunkintom šakom.

Švo geris tik dabar atsimena, ko jis atėjo miškan ir išsiima peilį, nueina atgal, ieškodamas eglaitės. Susiranda patinkamą ir susiriečia prie jos, rankomis ieškodamas prie žemės jos kaklelio. Ir tuo momentu kažkas prieina atsargiai iš užpakalio. Švo geris tai pajunta, netikėtai krypteli dešinėn ir atšoka, o sunkus kirvis susiduooda į eglaitę, nukerta jai keletą šakų ir matyti jojo tik kotas.

— O, ką aš padariau! — išgirsta švo geris sesers vyro aimaną ir mato kaip šis bėga iš miško.

— Ei, palauk! — šoka jis paskui jį ir lengvai pasiveja. — Tu norėjai man kirviu galvą praskelt? tu atkeiki paskui mane miškan ir slapčia norėjai manim nusikratyt?

— Aš norėjau tave užmušti, — drebėdamas pasako sesers vyras. — Aš norėjau ir dabar visą amžių melsiuos Dievui, kad jis mane nuo to apsaugojo. Taip, aš sekiojau paskui tave ir vis laukiau progos. Kai tu pasilenkei prie eglaitės, buvo patogiausia. Užsimojau. Ir tuo pat laikui kažkas pradėjo man prikaišiot; švo geris tavo vaikam nori eglaitę parnešt, o tu ranką prieš jį pakleiči. Oi, aš verkiu! Aš mečiau kirvį į šalį ir pasileidau bėgti.

— Ką gi aš tau padariau, kad tu norėjai, kad aš negyvenčiau? — paklausia švo geris ir paima stipriomis rankomis už pečių. — Už ką, brolau?!

— Pikoji sugundė, — nuleidžia galvą vyras. Mat, įsikilau galvon, kad tu atėjai pas mus ukio atimti. Tai aš ir norėjau... Bet esu išgelbėtas... Dieve, kaip man lengva!... aš laisvas, aš galiu dainuoti ir vaikščioti ir buti su žmona, su vaikais. Neatvažiuos policija. Imk iš mūsų žemę, viską paimk. Aš nesu žmogžudys. Busiu paskutinis ubagas, bet joks žmogus negalės pasakyti, kad aš sutečiau savo rankas žmogaus krauju; kad aš sukollečėjau giminaitį. Klausyk, dovanok man... Ryt Kalėdos, o čia per plauką nuo tokios nelaimės buvau...

— Tai štuka, brač! — abiem po papirosą išsiima švo geris. — Rukyk. Niekad žmogus nežinai, kur tave pavojai tykoja. Kare nežuvau, garvežius valdydamas iš daugelio susidurimų gyvas išėjau. Tai tu norėjai prigriebt. Atvažiuoju polisio pas savuosius, man labai miškas patinka, o čia manęs kirvis laukia. Reikėtų tau vožti porą kareviškų smugių. Gal gi išmoktum gyventi. Aš po visko dabar vėl labai negreit jus aplankysiu. Aš neatėisiu čion nei pėščias nei važiuotas nepasirodysiu. Aš jum visai netrukdysiu gyvent. Ir mano sesuo žino, kad tu į mišką manęs išėjai?

— Ji nežino. Aš pats vienas. Va, tu kalbi, o man visai trošku. Tai nubaudė mane Dievas už godumą. Kaip dabar man reikės mlogot, jei tu man neatleidi.

— Aš atleidiu. Man visai ir nepikta. Tik liudnoka. Jusų miške taip ramu man buvo. Išėjaisi. Pasvajojau vienas pats, — ir ruko.

Abiejų vyrų ugnelės, lyg dvi vienišos žvaigždės, supasi laukų tamsoj.

— Tai kaip gi bus? — paklausia sesers vyras.

— Bus taip lyg niekur nieko. Dviese vaikam eglaitę parnešim. Jie neturi žinot, kad galėjo atsistikt nelaimė, ir kad man pas jus jau nebetaip gera. Ek, brolyti, labai tu sutrumpinai mano neilgas atostogas.

— Aš nenorėjau... — Aš žinau, bet negaliu liudėsio įvedti, rodos, kad aš stoviu labai svetimoj žemėj, va šitą eglaitę ir einam. Tamsoj perdaug rinksni.

Vyras susiranda kirvį ir dusliais smagais kerta eglaitę. Užsikelia ją ant ant pečių.

— Duok ją man. Aš žadėjau parnešt kirvį nešk.

— Gerai, — ir nuleidžia galvą. Eina lėtomas. Arba pasileidžia greičiau, pagamta už rankovės ir nori kalbėt, bet jam visai nesakyt ten, kad aš norėjau žmogų, gimintą — sustoja vyras. — Man taip nesmagu sodina. Širdis apsiramins. Grįšiu visai pasodina. — Nekvailiok. Atsitikimą tik mes išme. Ir tegu taip lieka. Pavaikščiosiu pusmėš, nukaręs, pasikamuosi ir pasveiksi. Jei tave kas pasibaigė, tai dar pakeniama nelaimė, na, atsitikimėlis. Tu vaikus kitaip augink, ir jie tau išaugš neprotingi gobšai.

Ir šit jie jau sugrįžo trobon. Juos pasidėjus susirupinusi moteriškė ir teiraujasi, kur jį ilgai buvo, o abu vaikai tik šokinėja ir ima už šakų.

— Taip gražu lauke. Mes nesiskubiuo Bridome sau šitą kalbėdamai. Laiko yra, va eglaitę kirtome jau tamsoj. Juk nebūtinai laitė, vaikai!

— Labai graži. Šakų šakelių daug tave atsako berniukas ir nutempia ją į valgomą.

O švo geris paima ant rankų mergaitę, žaislelius ir nueina paskui berniuką puošti tės.

Tuo tarpu vyras sustoja prie žmonos, bina ją, ir suglaudžia kaktas.

— Ko tu verki?

— Aš pats nežinau. Man taip bloga.

— Jis sakė, kad iškels mus iš čia?

— Nieko nesakė. Mes patys išsimeisim visada busim darbušys ir sąžiningi. Tu mylėk mane. Vienas aš prašusiu, jei ir atstums.

— Ak, bet kas tave kamuoja?

— Žinai... negaliu nutylėt... nenoriu tave ves slėpti: jei kiek, aš butčiau buvęs žmogus — tyliai tyliai pasako vyras, ir jo rankos nusvyra.

Moteriškė valandėlę pasitraukia nuo jo ir tik neapalpa. Paskui ir ji verkia, bet jam ramina, vėl prieina prie savo vyro ir suspaudžia Abiem rankom paima jo galvą, plaukus, glosto.

Lietuvos vaizdas

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

TUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS LOGOS

Atvėju diskusavome kultūrinius laipsnius. Šiam to klausimo svarbią vartojimą pavyzdžius, prisimindami apie jų nelygias vertes.

Kad negali būti ma-
abejonės, kad kam ne-
suprantama, jog me-
angali, jāvū, daržovių ge-
mas, bujojimas priklaus-
lėmės gerumo, tinkamu-
parasė Ameri-
vės Suv. Valstij-
tuvai, Dr. Norman-
is buvo įdomu
s iš jų, ten
jautės jaunos
sai mano apie
blika. Autorius
isibrovimą Lietu-
viespatavim-
pgi jiems idomu
ai Vaduoti Sąju-
gerai nusiteis-
tūviu, be skir-
gy, išleido šią
asad ieško pri-
kūki žemes pagerinti.

dvasinio proto atžvilgio
vienas žmogus yra, kaip
ankas. Jo dvasinis ukiš, tai
protas ir širdis. Kiekvienas
laikraščio redaktorius
dideliose Ameri-
tose, Universiteto
didesnius Universi-
o ir ekonomijos
kitose istaigose
ševikais emė
net Washington-
pė ir LVS.

tas turi mažiaus-
kū nuo svarbių
nija yra daug
negu partijų
levelando Plana-
t ilgą etimologiją
Lithuania", ir
žias recenzija
orker" (Bolshe-
aujienos ir jų
mo žodžius.
Bus daugiau)

u liudėsio įveik-
etimoj žemė.
tamsoj peraug-
dualias smaug-
ant ant pečių
žadėjam parne-
galvą. Eina
šiau, pagauza
et jam visai
eti policijon
ogų, gimine
vyrainančių
jrišiu visai
imā tik mes
aikščiosi puz-
veiksi. Jei
ciama nelaimė
s kitaip augn-
obšai.
obon. Juos
itruajasi, kur
okinėja ir ima
Mes nesisk-
u. Laiko yra
oj. Juk nebū-
akelių daug
uoti ateitį, naujos idėjos at-
i ją į valgom-
nkų mergaitė,
erniuką puos-
rie žmonos.

n taip bloga.
us iš čia?
patys išėjim-
inigi. Tu
mas gali but
žsūsi, jei ir
uoja?
t... nenoriu
i buvęs žmog-
ir jo rankas

raukia nuo jo
erkia, bet jau
o vyro ir ses-
vą, plaukus

Yra bendrai žinoma, kad žmogus išauga į savo darbą. Jis gali atrodyti, turis tik paprastas pajėgas, bet pastatytas į aukštesnes pareigas ir atsakomybę, jis išplėtoja savo pajėgas jom atlikti. Tokius pavyzdžius mes galime pastebėti komercijoje ir politikoje. Atrodo, kad statybai nėra ribų, ar tai bus industrijos, ar tautos. Kiekvienas nuoveikalis teikia jiem platesnį progresą ir parodo, kad dar didesnis darbas stovi prieš juos. Jie auga dėlto, kad jų darbas auga.

Kuomet žmogus mano jau atsiekęs pilnai savo tikslo ir pasako pats sau: jau man gana; laikas jau atsikvėpti, tada jo augimas jau sustoja. Jo proto barometras pradeda pulsti žemyn, nes tuomi pat jis jau netenka pasiryžimo dirbti. Protas visad gali pasilikti akylus, jei tik jis yra kuomi nors suinteresuotas.

KAIP ISLAIKYTI PROTĄ SUINTERESUOTI?

Žinoma visi žmonės negali būti suinteresuoti koku nors vienu gyvenimo klausimu. Bet daug vienas klausymas turėtų perdauti mastytojui, o kiti klausimai nei vieno. Pavyzdin, aš esu suinteresuotas būzino ir politikos klausymais. Pasekmė to susiinteresuotam yra mintys, kurias šiuose straipsniuose reiškiau. Kitas žmogus yra suinteresuotas koku nors kitu klausimu ir t.t. Vienok kas koku klausimu nebutų suinteresuotas, tos mintys turi būti reikiamos viešai. Jei taip bus daroma tada jau mintijimo procesas ir proto mankštinimas bus pradėtas. Tuomi pat prasidės ir kultūrinis veiksmas.

Sakysite kad mažai yra žmonių, kurie gali rašyti ir savo mintis viešai pareikšti. Bet kodėl nedaryti pastangų, kad atsirastų daugiau žmonių galinčių rašyti? Kodėl nepašvęst, nors vieną-kitą vakarą, žiemos metu, savaitėje ir susirinkus kur nors po kelius pasimokint savo gimtoje kalboje rašyti ir skaitymo? Kaip mes išliksime gyvi, kaip tauta, jei mes savo proto mankštinimui visai nesirūpinsime? Juk tautos gyvybė, tautos dvasios stiprumas glūdi jos kultūringume, o kultūringumas reiškia šviesų, veiklą protą. Nesirūpinami savo proto švietimo reikalais, mes pasidarysime suplėšę liurbiai. Tad ar ne laikas būtų pradėt proto mankštinimo rūpinatis?

S. Bugnaitis

DU BROLIAI PARASĖ J. JANUŠKA

ANTANO VARGAI IR BADAS

—žydą, ką visai už mažą kambarelį turėjo mokėti tris rublius į savaitę, o darbo tuom kartu Antanas niekur negavo, ir penkiolika rublių greitai iš jo rankų išnyko. Antanas nusiminė, ir gerai suprato, kad tai ne penkiolika tukstančių, vargo verčiamas kreipėsi pagalbos prie savo draugų, ir nuo jų gavo atsakymą.

—Neturiu brolyti—mažai uždirbu,—kur gausi?..

O Peiras, kuriam Antanas buvo paskolinęs penkiadešimt rublių, tuo tarpu del stokos darbo buvo apleidęs Kauną, ir nežinia kur apsisėjo. Antano viltis visai žuvo, ir pinigų nesant, nesirado nė draugu.

Antanas tik tada suprato del ko jį pirmiausia draugai taip gerbė, ir iš tolo pamatė keptures kėlė. O dabar ir gatvėse susitūkę nusiduoda visai Antano nematą, o nekuri net pasuka į kitą pusę gatvės, kad jo nesitikus. Taip slenkant dienoms, rudenio šaltis krėtė Antaną besivalkiojant gatvėmis. Ant galo ir žydą prašalino jį iš savo namų, išmetė ant gatvės už neužsimokėjimą nuomos, ir liko tikru elgeta. Netekęs pastogės gavo prieglaudą tik gelžkelio stoty, ir pilvui revoliuciją keliant, prisieidavo iškoti pas turtingesnius išmatų, arba išmaldos, kad kas ką suteiktų. Tokis vargingas skurdus gyvenimas labai įkerėjo Antanui, o čia jau žiemos gruodžio mėnės šaltas, apėrdalas mažas ir tas pats suplyšęs, kartu ir alkis (badas) tiesiog pasirodė, kad jau mirties pavojus artinasi. Bet dar sukaukęs paskutines jėgas galvojo kaip išsigelbėti iš tos nelaimingos padėties. Gi išėjimo geresnio neradamas, sumanė dar kartą grįžti į tėviškę pas broli.

O gal ir permaldausiu broli—gal priims mane?.. Taip manė Antanas.

(Bus daugiau)

—Kur dabar man dėtis?—Pinigų jau neturiu,—o gal draugai—gal jie mane neužmirš, aš juos visados mylėjau—aš jiems tankiai užsakydavau gerus pietus Viešbuty, ir vesdavau į visokius pasilinksminimus; aš jiems buvau geras, ir dar Petriui paskolinau penkiadešimt rublių.—Nejaugi jie mane užmiršo? Grįšiu į Kauną ir vėl busiu laimingas...

Taip sau kalbėjo Antanas, ir išlengvo žengdamas pradėjo lyg ko ieškodamas kaisioti rankas po savo kišenius, ir rado keletą sutrintų laiškų kauniškių draugų. Antanas juos peržiūrėdamas su panieka plėšė ir metė. Ir kaip Antanas nustebo kada viename laiške rado penkiolika rublių, kurie buvo jau seniai pamiršti, nes pertekliui gyvenant, Antano tankiai budavo pilni kišeniai pinigų. O dabar tokioj nelaimingoj valandoj tiek pinigų radęs, iš džiaugsmo net pasišokinėdamas leidosi linkui Nemuno prie garlaivio ką veža į Kauną.

Apstojęs Kaune, Antanas apsigyveno pas silkių pardavėją aštrų žvilgsnį į koketę. Ji pasilenkė, pakėlė priešingybės vynuogę ir su velnionišku moters blogumu... pasulė ją savo vyrui.

Tukanas su pašaipą pasižiūrėjo į savo kaimyną ir... nurijo vynuogę.

Iš "Readers Digest"

AMERIKOS DARBO IMIGRANTAI VADAI

Praeituose rinkimuose daug buvo kalbama apie Amerikos darbą ir Political Action Committee. Nepaisant žmonių nusistatymą apie dalykus, užmetimas "svetimšalis" visai nevie-toj ir visiškai neamerikoniška. Gerai kad dauguma Amerikos publikos nekreipė atydos į tuos užmetimus.

Didelis skaičius Amerikos darbo gabiausių viršininkų yra ir buvo vyrai svetimos kilmės. Nestebėtina bet girtina, kad Amerikos svetimšaliai padarė tokią svarbią kontribuciją judėjimui, kuris taip tipingai amerikoniškas ir taip artimai identifiktuotas su žmonių teisių progresu.

Praeitame šimtmeteje didžiūma 37 milijonų imigrantų, kurie atvyko į Jung. Valstijas buvo darbininkai ir davė svarbų elektentą Amerikos darbui. Lengva suprasti kad iš jų tarpo išsivystė tiek daug svarbių vadų.

Gal vienas iš geriausių žinomų ir gabiausių kuris turėjo didžiausią įtekme buvo Samuel Gompers. Jis buvo vienas iš įsteigėjų, ir iki jo mirties 1924 m. prezidentas American Federation of Labor.

Samuel Gompers gimė Londono prasčiausioje dalyje 1859 m. Jo tėvas gamino cigarus, ir buvo holandų-žydų kilmės. Samuel buvo tik 13 m. kada jo tėvas su šeima atvažiavo į Suv. Valstijas. Jaunasis Samuel irgi dirbo tėvo darba, gamino cigarus. Pradėjo organizuoti darbininkus. Buvo neišpasakytai gabus. Įsteigdamas stiprią unijos organizaciją jis pradėjo kovoti gaminių cigarų namuose, ir kitus blogumus. Kada Amerikos Federacija buvo organizuota 1886 m. jis tapo pirmu prezidentu. Jam politika nepatiko, kaip ir valdymas, jis tikėjo kad tik savo pastangomis unijos galėjo sulaukti pastovių naudų.

Matthew Woll. Imigrantas iš Luxemburgo. Gimė 1888 m. Woll atvyko į Suv. Valstijas 1891 m. Jis buvo prezidentas International Photo Engravers Union per daugelį metų ir nuo 1929 buvo vice-prezidentas ir vienas iš veikliausių American Federation of Labor vadų.

Airiai lošė labai svarbią rolę Amerikos Darbo Federacijoj.

DANIEL J. TOBIN, prezidentas International Brotherhood of Teamsters, Chauffeurs, Stablemen and Helpers yra tos kilmės žmogus. Jis gimė Airijoje 1875 m. ir atvyko į Suv. Valstijas 1890 m. Jis tos organizacijos prezidentas nuo 1907 ir vice-prezidentas American Federation of Labor nuo 1935. Nors griežtai stovi prieš CIO, Tobin tiki į darbo vienybę.

SIDNEY HILLMAN gimė Lietuvoje 1887 m. Jis lankė žydų seminariją. Dalyvavo rusų revoliucijos judėjime ir buvo priverstas išbėgti iš šalies. Atvyko į Jung. Valstijas. Vos 20 m. amžiaus jis ėjo dirbt Hart, Schaffner & Marx Kompanijoj, Chicagoje, kartu su imigrantais iš daug kitų šalių. Dalyvavo garsiam 1910 'streike' ir jis sumanė Impartial Arbitration Planą, kuris lošė tokią svarbią rolę pagerinti gyvenimo sąlygas drabužių industrijoj.

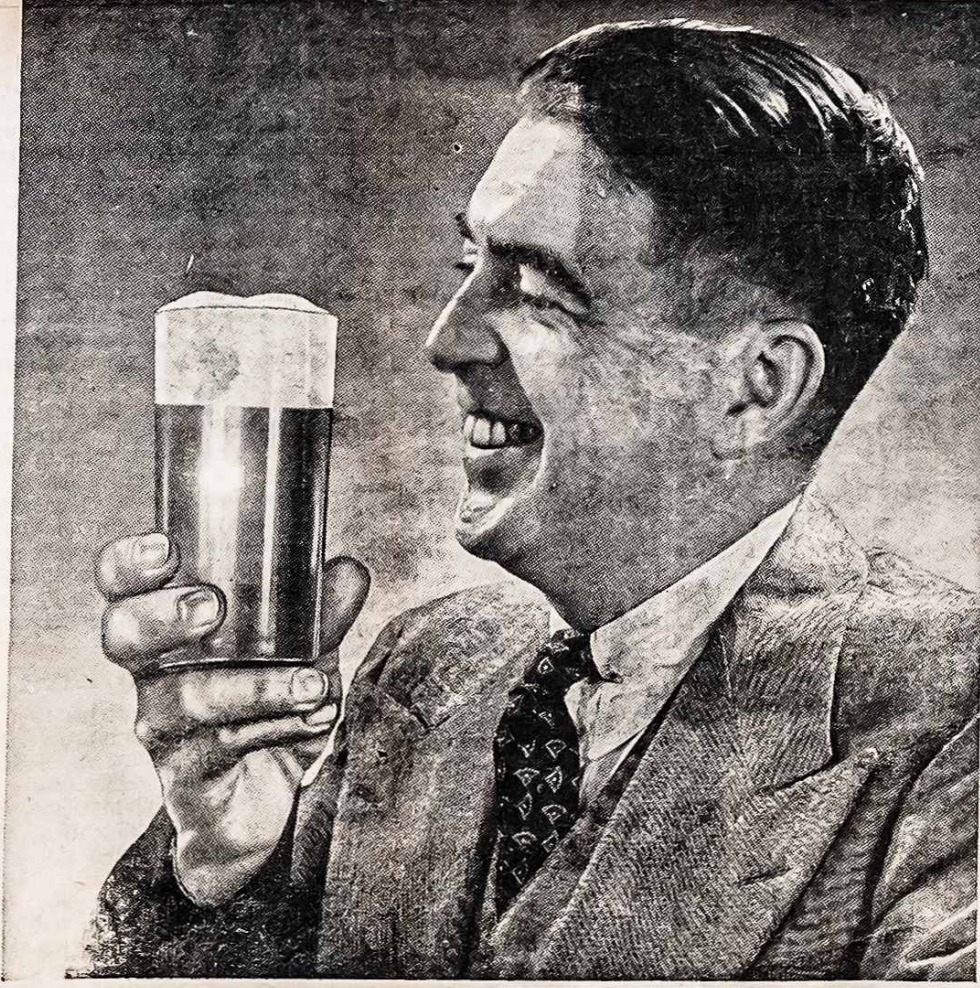
1915 m. jis buvo išrinktas pirmuoju prezidentu Amalgamated Clothing Workers of America. Jo vadovyste unija pastatė kooperatyvus namus New Yorke, įsteigė darbo bankas New Yorke ir Chicagoje, įvedė visokių pagerinimų.

Hillman padėjo organizuoti CIO ir jis yra svarbiausias dalyvautojas tos organizacijos veikimuose. Kartu su William S. Knudsen, danas, jis buvo Office or Production Management karo pirmose dienose.

Kitas svetur gimęs darbo vadas kuris žymiai prisidėjo prie Amerikos darbo judėjimo yra David Dubinsky.

Dubinsky gimė Rusijos Lenkijoje 1892 m. Pradėdamas kaip kepejas savo tėvo kepykloj. Dubinsky pasipriešino prieš nežmoniškas sąlygas ir czarizmą ir tapo ištremtas į Sibiriją. Po to jis atvyko į Suv. Valstijas 1911 m. Čionai jis tapo kirpėju moteriškų darbuočių. Jo gabumai organizavimui padėjo jam greitai kilti unijų darbuose. Jis tapo vice-prezidentu International Ladies' Garment Workers unijos 1922 m. Sekretorius-izdininikas 1929 m. pagaliau prezidentu nuo 1932 m. Kada komunistai 1926 m. bandė užvaldyti uniją, Dubinsky kuris vadovavo vietinį skyrių numerį 10 juos sutramdė. Jis ir pasiliko griežtu komunisto priešu. Dubinsky visada bandė įvesti vienybę tarpe CIO ir American Federation of Labor. Jis puikiai sutvarkė visą unijos darbo veiklą.

International Ladies' Garment unija per voluntarę arbitraciją, industrijinius teismus, darbininkų sveikatos priežiūrą ir darbininkų apdraudą, ne tik padėjo šimtais tukstančiams imigrantams ir jų vaikams, bet ir konstruktyviai prisidėjo prie bendro Amerikos gyvenimo. F.L.I.S.

Tenai yra ypatingo džiaugsmo kiekviename stikle

PICKWICK

"ALE that is ALE"

TRADEMARK REGISTERED

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

Tertured man gets help!

**Lemon Juice
Mixed at Home
Relieved
RHEUMATIC PAIN
says Sufferer!**

"I have used ALLENRU for several months. I could hardly walk on account of my knees. But now those pains are relieved. I can go like a race horse now," Mort Shepard of Ohio.

Don't be a victim of the pains and aches caused by rheumatism, lumbago or neuritis without trying this simple, inexpensive recipe you can mix at home. Two tablespoons of ALLENRU, plus the juice of 1/2 lemon in a glass of water. Your money back if not entirely satisfied. Just 85¢ at all drug stores. Buy ALLENRU today.

STOP Scratching It May Cause Infection

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Worcesterio Naujienos

PRANEŠIMAS AMERIKOS LIETUVIO SKAITYTOJAMS

Amerikos Lietuvis Sieniniai kalendoriai truputį suvėlavo dėl užvilkinoto vienos kompanijos užsakymo, tačiau pats visas darbas ir trubelės jau yra ant rankų ir su pradžia naujų metų kalendoriai bus pasiūstą visiems pilnai užsimokėjusiems Amerikos Lietuvis skaitytojams. Todel prašome tų Amerikos Lietuvis skaitytojų, kurių prumeratos yra pasibaigę, tuojau atsinaujinti, kad neapsilenkus su Dovanomis.

Taipgi atsiprašome gerb. savo skaitytojų už laikraščio suvėlavimus ir jo susitrukdymus, tai įvyksta ne dėl mūsų kaltės, bet dėl karinių priežasčių. Šiandien karinės pastangos kad laimėti šį karą stovi pirmoje vietoje, o naminio fronto reikalai — antroje vietoje. Jeigu kada remėte savo spaudą—lietuvišką spaudą, tai šiandien ją reikia remti kuo daugiau,

kad ji išsilaikytų iki kariuoninių tautų pergales — iki mažosios tautos atgaus savo nepriklausomybės, o sykiu su jomis ir mūsų tėvynė Lietuva!

Laimingų Naujų Metų visiems mūsų skaitytojams!

"A. L." Red. ir Adm.

P. S. — Šiuomi prisimename vietos lietuvių organizacijoms, kurios turi Amerikos Lietuvis pasiskyrę sau už organą, kad savo pirmuose naujų metų susirinkimuose, valdybos nariai pasidarytų gavimui naujų Amerikos Lietuvis skaitytojų.

Ir taipgi prašome senųjų nepamiršti atsinaujinti savo prumeratas. Tos Draugijos, kurios savo susirinkimuose pasidarys prirašinėjimui naujų skaitytojų ar ir senus paragins pasinaujinti gaus laikraštį už nupigintą draugijoms kainą ir sieninį kalendorių dovanai.

"Am. Liet." Adm.

MYLEKIME DAINĄ

Aušrelės choras, dainavęs per 26 metus, ketina dainuoti ir ateityje. Nors dabar choras nėra toks skaitlingas kaip seniau, bet likusieji pasiryžę palaikyti chorą, nepaisant ar bus daug ar mažai dainininkų, idant choras dainuotų ir gyvuotų. Kaip kiekviena draugija ir įstaiga, taip ir chorai savimi negyvuoja, reikalauja visuomenės paramos. O chorai, kurie kelia lietuvišką dainą, ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp svetimtaučių, turi svarbią kultūrišką reikšmę.

Aušrelės choras yra vienas iš tų, nemažai pasidarys Lietuvos kultūros ir meno reikalams. Choras priklauso tautai. Lietuviai, kurie myli savo tautą, palaiko choras savo atsilankymu į parengimus. Todel, Aušrelės choras kviečia visuomenę atsilankyti į rengiamą vakarienę, kuri bus su dainų programa, pirmą sekmadienį po naujų metų, sausio (Jan.) 7-tą. Vakarienė prausis Kalėdų Vakarėlis ir Susirinkimas

Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyko antradienį, gruodžio 12-tą dieną, L. U. K. svetainėje. Keturiolikos narės prisirašė į klubą. Narės surinko šiame vakare daugiau kaip \$20.00 del Lietuvos Šelpimo Fondo. Klubas pateikė \$10.00 dovaną del Labdaringos Draugijos.

Kalėdų Vakarėlis ir Susirinkimas

Naujas mėnesinio veikimo komitetas buvo išrinktas parengti geresnius, linksmesnius ir naudingesnius susirinkimus naujuose metuose. Seni reikalai užbaigti. Kalėdų vakarėlis prasidėjo su skania paruošta arbata, o po to — turėjome "Beano". Jų korespondentė linki visoms narėms Linksmy Kalėdų švenčių ir geriausių Naujų Metų.

Naujas mėnesinio veikimo komitetas buvo išrinktas parengti geresnius, linksmesnius ir naudingesnius susirinkimus naujuose metuose. Seni reikalai užbaigti. Kalėdų vakarėlis prasidėjo su skania paruošta arbata, o po to — turėjome "Beano". Jų korespondentė linki visoms narėms Linksmy Kalėdų švenčių ir geriausių Naujų Metų.

LAIŠKAS S. V. PREZIDENTUI

Worcesterio Lietuvių Karo Bonų Komitetas, į kurį įeina visų srovių atstovai, yra daug pasidarys bonų vajuose del karo pastangų, kad laimėti šį karą.

Bet del Anglijos ministerių Pirmininko Winston Churchill priešingo išsireiškimo kaslink Atlantiko Čarterio principų, kurie tikrina mažųjų ir pavergtųjų tautų teises po karinėj eroj, kad

atgauti savo nepriklausomybės, prarastas laike karo. Todel tuo sumetim W.L.K. Bonų Komitetas atsikreipė į Prezidentą Rooseveltą, prašydamas jo užtaramo del Lietuvos ir kitų mažųjų ir pavergtųjų tautų jų nepriklausomybės principų, kurie gludi Atlantikos Čartery. Čia seka turinys to laiško anglų kalboje:

Worcester Lithuanian War Bond Committee

Worcester, Massachusetts, December 16th, 1944
The President, Washington, D. C.

To the President:

The present issues of the newspapers carry articles which state that Prime Minister Churchill has agreed to Russia's unjust demands in Eastern Europe. This means that Mr. Churchill is in favor of throwing the principles of the Atlantic Charter overboard. As a result, Poland and the three peaceloving Baltic states would be denied self-government and would be left to the mercy of Russia.

The Worcester Lithuanian War Bond Committee has done more than its share in helping the government to achieve the goals set for the six war loan drives. Through its efforts, the Lithuanian-Americans of Worcester and its vicinity have purchased almost three million dollars worth of war bonds. Over 1500 young men and women of Lithuanian descent from Worcester are now fighting valiantly on all fronts in the armed forces of the United States. The battle is being fought by them on the home as well as the war front for the United States. They also realize that Lithuania's hope for independence lies in complete victory for the armies and navies of our great country.

For this reason we earnestly make the request that Your Excellency go on record as being opposed to the plan as proposed by Mr. Churchill and use the influence of your high office to bring about the independence of Lithuania and other small countries.

Yours respectfully,
Joseph K. Zemaitis, Pres.
Stephen Bugnaitis, Sec.

Lietuvos Moterų Klubo Pasidarbavimas Lietuvos Šelpimui

Lietuvių Moterų Klubo paskėmingas vieno cento pardavimas buvo gruodžio 12-tą dieną, Lietuvių Ukėšų Klubo žemutinėje svetainėje. Ačiu tiems lietuviams, kurie taip gausiai ir nuširdžiai aukavo įvairias dovanas ne del Moterų Klubo, bet del nelaimingos Lietuvos gerovės.

Ačiu tiems geriems draugams, kurie atsilankė į šį "Penny Sale". Klubo komitetas su džiaugsmu praneša, kad narės suaukavo \$20.45 laike Kalėdinio vakarėlio ir \$69.86 liko pelno nuo centinio pardavimo, tai iš viso \$90.30 paskirta del Lietuvos Šelpimo Fondo.

sidės 5-tą valandą, Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon gatvės.

Iš choro remėjų susidaręs komitetas darbuojasi, kad vakarienę pasisektų gerai visais atžvilgiais. Vakarienė bus skani, bus užtektinai kalakutų. Rengėjai kviečia skaitlingai dalyvauti ir savo atsilankymu prisidėti prie kulturingo darbo ir prie Aušrelės choro palaikymo.

Kviečia Rengėjai

VIEŠA PADEKA

Reiškiu nuširdžią padėką Lietuvos Profesionalų ir Biznierių draugijai už atklamą manęs ligoninėj ir suteiktas gėles. Taipgi ačiu visiem savo draugams, kurie atklam mane ligoninėje arba namuose. Taipgi nuširdžiai ačiu visiem draugam už suteiktą dovaną ir nuširdžius linkėjimus. Ypač ačiu savo miesto ir kitų miestų lietuviams, kurie prisuntė užuojautos laiškus arba atvirutes. Dar kartą nuširdžiausj lietuvišką ačiu.

PADEKA

Sekmadienio vakare, lapkričio 26-tą, Lietuvių Ukėšų Klubo svetainėje, buvo surengta 25 metų sidabrinio jubilėjaus vakarienė pagerbti labai gerus draugus, Kazimierą ir Katariną Pupkus. Vakaro vedėja Marijona Juozaitienė reiškia nuširdžią padėką sekantiems už pagalbą šių sukaktuvių surengime: Juozui ir Agotai Rogliams, Vincui ir Onai Valinskam, Viktorui ir Ievai Babonams ir ponai Valinskienei. Šie vardai per klaidą buvo praleisti anksčiau tilpusiame aprašyme.

Marijona Juozaitienė

Minėjo Sidabrinės Sukaktuves

Gražus burelis giminių ir draugų susirinko Vinco ir Viktorijos Kučinskų namuose, 35 Houghton gatvės pagerbimui jų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Visi susirinkę svečiai buvo pavaišinti gardžiais valgiais ir gėrymais, kuriuos daugiausia parupino ir paruošė ponai Bruozienė, pono Kučinsko sesuo, prigelbstant kitoms giminėms. Po tų gardžių vaišių buvo daug sveikinimų ir linkėjimų, kad ponai Kučinskai sulauktų aukšnio jubilėjaus. Po tam buvo įteikta dovaną iš 25 sidabrinų, taipgi kitų dovanų. Garbė priklauso rengėjams, kurie tą viską sumanė, nes ponai Kučinskai yra pilnai užsitarnavę pagerbimo, kaip pavyzdinčių lietuvių. Ponia Kučinskienė priklauso prie daug draugijų ir yra gera veikėja. Taigi ir linkime jiem ilgiausių metų.

VIEŠA PADEKA

Norime padėkoti per Amerikos Lietuvis tiems mūsų geriems prieteliams, giminėms ir draugams, kurie surengė mums 25-kių metų vedybinio gyvenimo puotą, lapkričio 26-tą dieną, 1944 m., Liet. Uk. Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės.

Visų pirmiausiai dėkojame broliui Juozui Pupkai, Bill Valinski, Victor Bobin, ponai K. Juškienė, Mr. ir Mrs. F. Mazauskam, Mr. ir Mrs. Joseph Russell, Mrs. Stolgytis ir dukteriai. Darbininkėms ponios — A. Roglienei, Onai Sargiunienei, Marijonai Pajaujienėi, M. Mitrikienei, Ievai Rudokienei, Mrs. Valinski, M. Dirsiutei, Catherine Burke, Am. Jankauskienei, Francis Page-Pajaujis, Mary Valkovich, K. Gerulis, Anna Mikutaitis, Frances Sargiunaitei, M. Juozaitienei, Ann Valinski, Stanley Valkovich, Joseph Ka-

Jumoriška.

MEGAMAM KAMBARY

—Ei, seni, kelkis! Aš girdžiu kaip pelė laksto po kambarį.

—Kam man tą viską pasakoji! Juk aš ne katinas.

ISPĖJO

Dvi draugės susibara ir viena sako:

—Aš nepriklausau tai žmonių rušiai, kurie bėgioja po miestą ir išnešioja pletkus.

—Žinau, žinau, — atsako antroji, — tau ir nereikalinga bėgioti, tatai atlieki telefonu.

ATSIPRATINS

—Gal galėtumei tu man duoti papirosą? — sako Jonaitis bičiuliui.

—Mielu noru; Bet tu, regis žadėjai atsipratinti nuo rukymo?

—Aišku, noriu, bet tik palapsniui: aš jau kelinta diena nebeperku papirosų.

mendulis, Anthony Rudokas, A. Kramilius, Joseph Roglis, J. Krasinskas, Vincui Mitrikai, ponui D. Maziškai ir Vladui Barysui.

Taipgi dėkojam Moterų Klubo chorui ir jo vedėjai poniai M. Meskienei už dainas. Muzikantams — Šimkui, Navickui ir Kuzmickui už gražų maršą. Visiems tariame mūsų širdingiausią ačiu už taip skaitlingą atsilankymą ir gražias dovanas.

Kazimieras ir Kotryna Pupkai

PRANEŠIMAS

Worcesterio Lietuvių Karo Bonų Komitetas gavo nuo Worcester County Trust Co. laišką, kuriame bankai išreiškia padėką lietuviams už jų pastangas karo bonų vajuose.

Štai laiško turinys:

WORCESTER COUNTY TRUST COMPANY
Worcester 1, Massachusetts
December 20, 1944

Mr. Joseph K. Zemaitis
42 Providence Street
Worcester, Massachusetts

Dear Mr. Zemaitis:

On behalf of the banks of Worcester, we express our appreciation for the part which the Lithuanian organization played in making the War Equipment Show a success. The organizations which took part in each day's program lent color to the exhibition and were responsible in a large measure to the total of \$420,415.00 of war bonds which were sold during the exhibition.

Of this amount \$50,050.00 was purchased on Lithuanian Day. Thank you for the splendid cooperation in making the 6th War Loan a success.

Sincerely,
Ralph C. Ordway,
Harrison G. Taylor,
Committee for the Banks of Worcester

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VICK'S SHOE REPAIRING

13 1/2 Vernon Gatvės

(Kampas Jefferson)

Skersai Lietuvių Klubo
Atdara Kasdien

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS

LIETUVIAMS REMĖJAMS IR KOSTUMIERIAMS NUO LIETUVIŠKOS KEPYKLOS

TAGMAN'S PASTRY SHOPPE

Specialistai Iškepime Vestuvinių ir Sukaktuvių ir Gimtadienio Pyragų

61 Providence St. — Tel. 2-8749

Worcester, Mass.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

RIALTO BARBER SHOP

Kur visados trys barberiai dirba ir nereikia laukt.

Taipgi parduodam gerą toniką nuo pleiskanų

M. MAČIONIS

Lietuvis Savininkas,

40 Millbury Street — Worcester, Mass.

THE EYEGLASS SHOP

10 MILLBURY G-VB (Prie Kelley Alk.)
RECEIPTAI
IŠPILDOMI

TEL. DIAL 5-8051
(9 v. ryte iki 7 vak.)
AKINIAI
SUTAIŠOMI

20 METŲ PATYRIMO PATENKINIMUI
VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

OFFICIALS SUBVISED
TUVI AMERIKO
Kasimir S. Michalek
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS
2 iki 4 ir 7 iki 8 val.
Išimant Sekm. ir Treč.
TEL. 5-8561

Prilatom! ir
Vietiniai ir Importiniai
Edward Yano
PACKAGE STORE
Užtaiko Visokius Aukštus
Gėrymus, Lietuviškus
Dėgtus, Vynus ir
278 MILLBURY ST.
Tel. 5-8111

LAINER CLEANSER

- GERAS DARBAS
- GREITAS PATARNAVIMAS
- ŽEMOS KAINOS

Dial 5-5222
73 Green St.

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARIŠKA MAJONAI
SKALTELIAI
VALYTOJAI IR
Pilnas Skalbiklos Pajaujis
Skalbimas, prosiama
marškinius; uniformas
ir virtulinius drabužius
tesnus daktus.
MARIJONA MAJONAI
Darbas Gvarantais
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY STREET
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling
P. YERKLEVICIUS
Sodės Išdirbimo
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame
ALE ir 15 kitokių sodų

VICTOR PR
Lietuvis General
KONTRAKTORIS
Atliekam Visokius
Dažytojus - Pele
15 VIDAUS IR LAISV
Tel. 5-5715 ir 4-4444
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 8005

CHARRON RAD
ELECTRICAL
Radio
Petal
Pianai
20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

TAISYKITE SAVO
NAMUS
Elektros Vielių ir
Dabar Galimas

ELEKTRIKOS
PATAISYMAI
IR ĮVEDIMAI
ADOLFAS W. L
44 WINDHAM ST. -
Worcester 4, Mass.